

Segédlet a biztosító tevékenységi engedélykérelmének mellékleteként elkészítendő számviteli, prudenciális szabályzatokhoz

Az MNB a biztosító tevékenységi engedélykérelme összeállításának megkönnyítése céljából elkészített egy segédletet, mely egyes prudenciális szabályzatok tartalmi elemeinek felsorolását rögzíti.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy ezen segédlet csak a jogszabályok és egyéb szabályozó eszközök által előírt legfontosabb tartalmi elemek felsorolására szorítkozik, a kérelmezőnek azokat egyediesítenie kell saját szervezetének, az általa végezni kívánt tevékenységeknek és üzleti modelljének megfelelően. Amennyiben a kérelmező prudenciális szabályzata a jogszabályoknak vagy egyéb szabályozó eszközöknek nem felel meg, az MNB hiánypótlási felhívást rendelhet el.

Szabályzat megnevezése	Tartalmi elemek	Tartalmi elemet előíró jogszabályhely	A biztosító mely szabályzatának pontjában szerepel? ¹
I. Számviteli politika	I/A. Általános tartalmi elvárások		
	I/A.1. A Számviteli politikának tartalmaznia kell azokat a gazdálkodóra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel meghatározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételnek, költségnek, ráfordításnak továbbá meghatározza azt, hogy a törvényben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz, az alkalmazott gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatni.	A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számviteli tv.) 14. § (3)-(4) bekezdés	
	I/A.2. A jelentős összegű és a nem jelentős összegű hibához kapcsolódó értékhatár A számviteli politika nem elfogadható, amennyiben nem tartalmazza az értékelési szempontokat (lényeges, jelentős, nem lényeges, nem jelentős, kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek, költségek, ráfordítások).	Számviteli tv. 3. § (3) bekezdés 3-4. pontok	
I/A.3. További szempontok: <ul style="list-style-type: none"> • a beszámoló formája, • a mérlegkészítés időpontja, • a naptári évtől eltérő üzleti év alkalmazása, • a mérleg formája, tételeinek összevonása, bővítése,	Számviteli tv. I., II., III., VIII., X., XI. fejezet Számviteli tv. 14. § (3) bekezdése Számviteli tv. 15 - 16. §		

¹ A táblázat kitöltése és a kérelem mellékleteként történő benyújtása nem kötelező, de az segítséget jelenthet az MNB számára és felgyorsíthatja az engedélyezési eljárás lefolytatását.

	<ul style="list-style-type: none"> • a kiegészítő melléklet tartalma, • könyvvizsgálattal kapcsolatos szabályok. <p>Az MNB a számviteli politikával szemben elvárja, hogy a pénztár saját tevékenységéhez igazodóan fogalmazza meg a számvittel szemben támasztott jogszabályi követelményeket, tekintettel arra, hogy a számviteli elszámolásának jellegzetességeit, sajátosságait a jogszabályi határok között szabadon alakíthatja. Legyen egyértelmű (pontosan megfogalmazott szabályok), következetes (az egyes szabályzatok ne tartalmazzanak egymásnak ellent mondó információkat).</p>		
	<p>I/B. A Számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata, b) Eszközök és a források értékelési szabályzata, c) Önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat, d) Pénzkezelési szabályzat e) Elkülönítés belső szabályzata, f) Tartalékolási szabályzat, g) Konszolidációs szabályzat (anyavállalatnak minősülő biztosító esetében), h) Fióktelep-elszámolási szabályzat (külföldi fiókteleppel rendelkező biztosító esetében), i) Szigorú számadású bizonylatok szabályzata, j) Egyéb szolgáltatások elszámolási szabályzata, k) Származékos ügyletek elszámolási szabályzata. 	<p>Számviteli tv. 14. § (5) bekezdés, a biztosítók éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 192/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet (192/2000. Korm. rendelet) 2. § (6) bekezdés</p>	

<p>A Számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok</p>	<p>Pénzkezelési szabályzat A pénzkezelési szabályzatban rendelkezni kell legalább:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) a pénzforgalom (készpénzben, illetve bankszámlán történő) lebonyolításának rendjéről, b) a pénzkezelés személyi és tárgyi feltételeiről, felelősségi szabályairól, c) a készpénzben és a bankszámlán tartott pénzeszközök közötti forgalomról, d) a készpénzállományt érintő pénzmozgások jogcímeiről és eljárási rendjéről, e) a napi készpénz záró állomány maximális mértékéről, f) a készpénzállomány ellenőrzésekor követendő eljárásról, az ellenőrzés gyakoriságáról, g) a pénzszállítás feltételeiről, h) a pénzkezeléssel kapcsolatos bizonylatok rendjéről és a pénzforgalommal kapcsolatos nyilvántartási szabályokról. <p>A pénzkezelési szabályzat nem elfogadható, amennyiben nem tartalmazza a fenti tartalmi elemeket. Törvénymódosítás esetén a hatálybalépést követő 90 napon belül a változásokat keresztül kell vezetni a számviteli politikán.</p>		
	<p>Elkülönítés belső szabályzata</p> <p>A biztosító a számviteli politikájában rögzíti a biztosítási ágak elkülönítése során követett rendező elveket, az elkülönített szervezeti és működési rendet, az eszközök és források megosztásának módját, a bevételek, költségek, ráfordítások megosztásának módját és a vetítési alapok számlacsoport szintű meghatározását.</p> <p>A vetítési alapot felosztandó tételenként kell megállapítani és a biztosító számviteli politikájában indokolással alátámasztva kell rögzíteni.</p>	<p>192/2000. Korm. rendelet 2. § (6) bekezdés, 28/2015. (X. 21.) NGM rendelet a biztosítóban az élet- és nem-életbiztosítási ágak elkülönítésének módjáról (28/2015. NGM rendelet) 3.§ (1) bekezdés</p>	

	<p>Számviteli biztosítástechnikai tartalékok képzési szabályzata A biztosítónak meg kell határoznia a biztosítástechnikai tartalékok képzésére és felhasználására vonatkozó szabályokat (tartalékolási szabályzat).</p> <p>A biztosító a számviteli biztosítástechnikai tartalék számítási módját és a felhasznált adatokat köteles egyértelműen dokumentálni. A számviteli biztosítástechnikai tartalékok képzési szabályait a biztosító által készített tartalékolási szabályzat tartalmazza.</p>	<p>192/2000. Korm. rendelet 2. § (6) bekezdés b) pont, 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet a biztosítók és a viszontbiztosítók szavatolótőkéről és biztosítástechnikai tartalékairól (43/2015. Korm. rendelet) 65. § (1) bekezdés</p>	
	<p>Konzolidációs szabályzat Az anyavállalatnak minősülő biztosító köteles konszolidációs szabályzatot készíteni, melynek minimális tartalmi elemei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alapfogalmak, definíciók, értelmező rendelkezések • A konszolidált számviteli politika tartalma, célja • A konszolidált beszámoló alapelvei, célja • Az ellenőrzés és jelentős befolyás, közös ellenőrzés áttekintése • A goodwill fogalma és elszámolása • A nem ellenőrző részesedés meghatározása, értékelése • Fő konszolidációs korrekciók bemutatása: valós érték korrekció, csoporton belüli tranzakciók kiszűrése, goodwill értékvesztés fogalmának tisztázása • A tőkemódszer bemutatása társult vállalkozások esetében • Külföldi leányvállalatok konszolidálásának alapelvei, átszámítási különbözetek kezelése • A pénzügyi zárás folyamata (beleértve az informatikai rendszereket és a felelős szakterületeket), zárlati, leltározási és számviteli feladatok • Eredménykimutatás, átfogó jövedelemkimutatás, pénzügyi helyzet kimutatásának (mérleg), saját tőke változás kimutatásának, cash-flow kimutatásnak és kiegészítő mellékletnek az összeállítása • Vezető testületek általi jóváhagyás folyamata, közzétételi kötelezettségek • Kapcsolódó irányelvek, jogszabályok, standardok, belső szabályzatok és utasítások felsorolása 	<p>Számviteli tv. 3. §. Számviteli tv. II. fejezet</p>	

	<p>Fióktelep-elszámolási szabályzat</p> <p>A külföldi fiókteleppel, illetve fióktelepekkel rendelkező biztosítónak meg kell határoznia a fióktelep és a biztosító központja közötti elszámolásra, illetve a fióktelepek egymás közötti elszámolásaira vonatkozó szabályokat (fióktelep-elszámolási szabályzat).</p> <p>A szabályzatban meg kell határozni többek között a belföldi központ és annak külföldi fióktelepe, illetve a külföldi központ belföldi fióktelepe esetében egyaránt, hogy:</p> <p><i>a)</i> milyen tételek (pénzeszközök és egyéb vagyontárgyak) képezik a központ által a fióktelep működéséhez - jegyzett tőke vagy jegyzett tőkén felüli vagyon címén - rendelkezésre bocsátott eszközöket,</p> <p><i>b)</i> milyen jogcímen történnek kifizetések a fióktelep és a központ, illetve a fióktelep és más országban működő fióktelepek között,</p> <p><i>c)</i> hogyan kell a fióktelep - illetve a központ - könyveiben elkülöníteni a Számviteli tv. 50. §-ának (7)-(8) bekezdése szerinti eszközöket és a Számviteli tv. 78. §-ának (7) bekezdése szerinti szolgáltatások miatti költségeket és az azokból eredő kötelezettségeket, továbbá a Számviteli tv. 72. §-a (2) bekezdésének <i>b)</i> pontja szerinti bevételeket és az azokból eredő követeléseket,</p> <p><i>d)</i> a központtal, illetve más fiókteleppel szembeni elszámolásokból eredően milyen követeléseket és kötelezettségeket lehet a fióktelepnél, annak beszámolójában nettósítani (beszámítani) a Számviteli tv. 43. §-ának (3) bekezdése szerint,</p> <p><i>e)</i> milyen követelések és kötelezettségek tekintetében nem lehet az <i>ed)</i> pont szerinti nettósítást a fióktelep nyilvántartásaiban és beszámolójában alkalmazni,</p> <p><i>f)</i> hogyan kell az <i>ea)</i>-<i>ec)</i> pont szerinti tételek miatti halmozódásokat a központ könyveiből és beszámolójából kiszűrni,</p> <p><i>g)</i> milyen módon és gyakorisággal történik a fióktelep és a központ közötti bizonylatolás, adatszolgáltatás, egyeztetés, valamint belső ellenőrzés,</p> <p><i>h)</i> az adózás szempontjából milyen tételeket tekintenek belső elszámolásaikban külföldön adózó tételnek, léteznek-e</p>		
--	--	--	--

	<p>menedzsmentszolgáltatási vagy más díj címén meghatározott összegek, amelyek a fióktelep beszámolójában, mint a központot megillető bevétel (költségként vagy bevételcsökkentő tételként) jelennek meg, míg a központnál adóalapot képeznek,</p> <p><i>i)</i> milyen tételeket kell a fióktelepnek, illetve a központnak az éves beszámoló kiegészítő mellékletében a fióktelep működése és az egymással való elszámolás miatt kimutatni;</p> <p>A biztosító fióktelep-elszámolási szabályzata nem elfogadható, amennyiben nem tartalmazza a fenti tartalmi elemeket, többek között az elszámolás jogcímeit, a nettósítás kérdéskörét, az adatszolgáltatás gyakoriságát.</p>		
II. Számlakeret	<p>Az egységes számlakeretet a Számviteli törvény határozza meg. A biztosító eltérhet az egységes számlakerettől.</p>	<p>Számviteli tv. 14. § (4)-(5) bekezdés</p> <p>Számviteli tv. 160. §, 192/2000. Korm. rendelet 2. § (7)</p>	
III. Számlarend	<p>A számlarendnek a következőket kell tartalmaznia:</p> <p><i>a)</i> minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését,</p> <p><i>b)</i> a számla tartalmát, ha az a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik, továbbá a számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát,</p> <p><i>c)</i> a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát,</p> <p><i>d)</i> a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet,</p> <p><i>e)</i> a biztosító által végzett tevékenységekhez kapcsolódó számlaösszefüggéseket, továbbá</p> <p><i>f)</i> a 0. Nyilvántartási számlák számlaosztályban kimutatott tételek bemutatását.</p> <p>A biztosító számlarendje nem fogadható el, amennyiben nem tartalmazza a jogszabályban foglalt szempontokat, többek között: minden</p>	<p>Számviteli tv. § 161. § (2) bekezdés,</p> <p>192/2000. Korm. rendelet 12. §</p>	

	<p>alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését, számla tartalmát, növekedésének, csökkenésének jogcímeit, számlát érintő gazdasági eseményeket, főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát, biztosítási ügyletekből eredő követelések és kötelezettségek, díjbevételek, a kármegtérítések, a kárfizetéseket biztosítási áganként, matematikai tartalékok biztosítási áganként, élet- és nem- élet biztosítás elkülönítése.</p> <p>A Számviteli törvény módosítása esetén a módosítás hatálybalépést követő 90 napon belül a változásokat keresztül kell vezetni a számlarenden.</p>		
--	--	--	--